

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15C/23/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115204684
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6115204684.3

Rozhodnutie

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Benčovou, v právnej veci navrhovateľa: T.. Š.E. Y., G.. XX. XX. XXXX, K. M.. P.. Š. X, XXX XX J., štátny občan SR, právne zast. JUDr. Martina Mészáros Bariaková, advokátka, so sídlom Bystrický rad 453/77, 960 01 Zvolen, proti odporcovi: Banskobystrický samosprávny kraj, so sídlom Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 37 828 100, o zaplatenie sumy 1 496,40 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 496,40 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1 496,40 Eur od 12. 02. 2015 do zaplatenia, a to v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 89,50 Eur, ďalších trov konania vo výške 40,00 Eur a trovy konania titulom trov jeho právneho zastúpenia vo výške 884,22 Eur, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Martiny Mészáros Bariakovej, advokátky, so sídlom Bystrický rad 453/77, 960 01 Zvolen, účet vedený v E. K., Q.. A., O. J., Č.. Ú.E.: XXXXXXXXXXX/XXXX, Z.:XXXXXX, a to všetko v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd v r a c i a navrhovateľovi: T.. Š. Y., G.. XX. XX. XXXX, K. M.. P.. Š. X, XXX XX J., zaplatený súdny poplatok v sume 9,-- Eur.

Súd ž i a d a Slovenskú poštu, a. s. - prevádzkovateľ systému, so sídlom Banská Bystrica, Partizánska cesta 9, IČO: 36 631 124, aby vrátila navrhovateľovi: T.. Š. Y., G.. XX. XX. XXXX, K.S. M.. P.. Š. X, XXX XX J., A. poplatok v sume 9,-- Eur, a to v lehote 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného rozhodnutia.

odôvodnenie:

Žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu žalobou doručenu súdu dňa 10. 03. 2015 domáhal, aby súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1496,40 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1496,40 Eur od 12. 02. 2015 do zaplatenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti súdneho rozhodnutia. Zároveň žalobca žiadal priznať trovy súdneho konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 89,50 Eur a trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobcu. Poukázal na skutkový aj právny stav veci, na ktorý súd v plnom rozsahu odkazuje v odôvodnení právoplatného medzitémneho rozsudku v danej veci č. k. 15C/23/2015-88 zo dňa 22. 09. 2015, ako aj tohto konečného rozhodnutia.

Žalovaný sa podaním zo dňa 11. 06. 2015 písomne vyjadril k žalobe, ktorú navrhol zamietnuť ako nedôvodnú a neopodstatnenú, a to z viacerých popísaných dôvodov uvedených v odôvodnení právoplatného medzitémneho rozsudku v danej veci č. k. 15C/23/2015-88 zo dňa 22. 09. 2015, ako aj v odôvodnení tohto konečného rozhodnutia. V písomnom vyjadrení okrem iného uviedol, že mu nie je zrejmé, akého porušenia sa žalovaný účastník dopustil. Na poslednom pojednávaní zástupca za

žalovaného uviedol, že závery znaleckého posudku v konkrétnej veci nespochybňujú ani výšku a spôsob výpočtu žalovanej sumy, ktorá je predmetom súdneho konania. Žiadal však o určenie dlhšej lehoty na plnenie v lehote do 60 dní s poukazom na § 160 ods. 1 O.s.p., keďže u žalovaného ide z hľadiska časového o dlhší administratívny proces. Právny zástupca za žalobcu súhlasil s touto žiadosťou.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočítím žalobcu, jeho právneho zástupcu, zástupcu žalovaného a oboznámil sa s týmito listinnými dôkazmi: žalobný návrh žalobcu vrátane fotokópií listinných dokladov (výpis z L. Č.. XXX pre kat. územie Š.); list Banskobystrického samosprávneho kraja vo veci usporiadanie vlastníckych vzťahov - odpoveď zo dňa 22. 03. 2011 adresovaný žalobcovi; list vo veci upovedomenie o odložení podnetu zo dňa 10. 10. 2013 zo strany verejnej ochrankyne práv; výzva na zaplatenie zo dňa 03. 02. 2015 adresovaná žalobcom žalovanému vrátane prevzatej doručenky zo strany žalovaného dňa 04. 02. 2015; listinné doklady založené v prílohovej obálke na č.l. 11 (znalecký posudok č. 9/2015 vypracovaný znalcom T. Z. O. zo dňa 22. 01. 2015, nález Ústavného súdu SR III. ÚS 237/09-33 zo dňa 16. 12. 2009); vyjadrenie žalovaného zo dňa 11. 06. 2015 s prílohami (rozsudok OS Zvolen č. k. 13C/152/2011 zo dňa 08. 11. 2012, rozsudok KS v Banskej Bystrici č. k. 13Co/56/2013 zo dňa 12. 03. 2013); žiadosť Banskobystrického samosprávneho kraja o vykonanie pozemkových úprav v kat. úz. Š. zo dňa 28. 07. 2011 adresovaná Obvodnému pozemkovému úradu, Z. C.; rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu vo Veľkom Krtíši zo dňa 03. 02. 2012; anketový lístok; list Banskobystrického samosprávneho kraja vo veci: Pozemkové úpravy v kat. území Š. - žiadosť zo dňa 15. 05. 2012 adresovaná U. Š.; list Banskobystrického samosprávneho kraja vo veci: Pozemkové úpravy zo dňa 15. 05. 2012 adresovaný Obvodnému pozemkovému úradu Veľký Krtíš; list Obce Širákov vo veci: Pozemkové úpravy v kat. území Š. - oznámenie zo dňa 30. 07. 2012 adresovaný žalovanému; list Okresného úradu Veľký Krtíš, pozemkový a lesný odbor vo veci: Pozemkové úpravy v kat. území Š. - stanovisko zo dňa 22. 10. 2014; vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu zo dňa 14. 08. 2015 vrátane príloh (uznesenie NS SR sp. zn. 4 MCdo 2/2014 zo dňa 23. 04. 2015, rozsudok KS v Trnave č. k. 10Co/134/2012 zo dňa 04. 12. 2013, rozsudok OS Bratislava I č. k. 5C/21/2013 zo dňa 09. 04. 2014, rozsudok KS v Bratislave č. k. 9Co/5/2013 zo dňa 05. 06. 2014); listinný doklad vo forme e-mailu predložený na pojednávaní zo strany zástupcu žalovaného dňa 22. 09. 2015 a obsahom spisu v danej veci. Po vykonanom dokazovaní okresný súd zistil tento skutkový stav veci:

Predmetom konania je žalobný návrh o uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1496,40 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1496,40 Eur od 12. 02. 2015 do zaplatenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

Súd poznamenáva, že pôvodne sa účastníci konania rozchádzali v otázke, či žalobcovi vôbec vznikol nárok na poskytnutie primeranej finančnej náhrady za vecné bremeno za dobu od 10. 03. 2012 do 10. 03. 2015, ktorým je pozemok v jeho vlastníctve zaťažený zo zákona, voči žalovanému. Preto súd rozhodol najprv medzitémnym rozsudkom v danej veci č. k. 15C/23/2015-88 zo dňa 22. 09. 2015 tak, že základ nároku žalobcu na zaplatenie finančnej náhrady voči žalovanému je daný. Citovaný medzitémny rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10. 11. 2015. Následne súd pokračoval v prejednávaní danej veci o zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom, v rámci ktorého posúdil výšku žalovanej sumy, ktorá má zodpovedať finančnému ekvivalentu nájmu za využívanie obdobných pozemkov v danom mieste a čase.

Súd má za to, že žalobca predloženými listinnými dôkazmi preukázal skutkový stav v danej veci, ktorý je podrobne popísaný v odôvodnení medzitémneho rozsudku, ako aj právny stav veci.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obce alebo vyššieho územného celku, ktoré prešli do vlastníctva obce alebo vyššieho územného celku podľa osobitných predpisov, 1) vrátane príľahlej plochy, ktorá svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou (ďalej len "pozemok pod stavbou").

Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 66/2009 Z. z. obec alebo vyšší územný celok, ktorý sa stal podľa osobitných predpisov 1) vlastníkom stavby 4) prechodom z vlastníctva štátu bez majetkovoprávneho usporiadania vlastníctva k pozemkom (ďalej len "vlastník stavby"), môže poskytnúť zámennou zmluvou vlastníkovi pozemku pod stavbou náhradný pozemok, ktorý je v jeho vlastníctve. Náhradný pozemok v primeranej

výmere, 5) bonite a rovnakého druhu, ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním, poskytne vlastník stavby v tom istom katastrálnom území. Ak územie obce tvorí viac katastrálnych území, náhradný pozemok sa poskytne v rámci územia obce.

Podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 66/2009 Z. z., ak sa neuplatní postup podľa odseku 1, usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná v konaní o nariadení pozemkových úprav podľa osobitného predpisu. 5)

Podľa § 3 ods. 1 Zákona č. 66/2009 Z. z., konanie o nariadení pozemkových úprav z dôvodu usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou podľa tohto zákona sa začína na žiadosť vlastníka stavby. Pri usporiadaní vlastníckych vzťahov k pozemkom podľa tohto zákona sa prihliada na potreby vlastníka stavby.

Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 66/2009 Z. z., usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemku pod stavbou sa vykoná formou poskytnutia náhradného pozemku v obvode pozemkových úprav v tom istom katastrálnom území, a ak územie obce tvorí viac katastrálnych území, náhradný pozemok sa poskytne v rámci územia obce, v primeranej výmere, bonite a rovnakého druhu, ako bol pôvodne pozemok pred zastavaním, alebo formou finančnej náhrady, ak

a) v obvode pozemkových úprav nie sú pozemky na účely poskytnutia náhrady,

b) ide o pozemok pod stavbou vo výmere do 400 m²,

c) o to požiada vlastník pozemku.

Podľa § 3 ods. 4 Zákona č. 66/2009 Z. z. pri poskytovaní náhradných pozemkov správca prihliada na potreby poskytnutia náhrad podľa osobitného predpisu. 9)

Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 66/2009 Z. z., ak nemá vlastník stavby ku dňu účinnosti tohto zákona k pozemku pod stavbou zmluvne dohodnuté iné právo, vzniká vo verejnom záujme k pozemku pod stavbou užívanému vlastníkom stavby dňom účinnosti tohto zákona v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu, 10) ktorého obsahom je držba a užívanie pozemku pod stavbou, vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby, ak ide o stavbu povolenú podľa platných právnych predpisov, ktorá prešla z vlastníctva štátu na obec alebo vyšší územný celok. Podkladom na vykonanie záznamu o vzniku vecného bremena v katastri nehnuteľností je súpis nehnuteľností, ku ktorým vzniklo v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu. 11)

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 66/2009 Z. z. vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

Podľa § 123 Občianskeho zákonníka vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 124 Občianskeho zákonníka všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

Podľa § 128 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak, a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu.

Úprava vecného bremena je obsiahnutá v § 151n až 151p Občianskeho zákonníka.

Podľa § 151n ods. 1 Občianskeho zákonníka vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe

Podľa § 151o ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona.

Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy SR vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Okresný súd v medzitýmnom rozsudku o právnom základe žalobného nároku žalobcu konštatuje, že zákon č. 66/2009 Z. z. je jedným zo zákonov predpokladaných ust. § 151o ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka, teda zákonom ustanovujúcim vznik vecných bremien priamo na jeho základe (zo zákona). Súčasťou takejto úpravy je i následok len evidenčného zapisovania okolností vzniku vecných bremien a im zodpovedajúcich práv v katastri nehnuteľností. Ide o predpis, ktorým sa upravujú vlastnícke vzťahy k pozemkom pod stavbami vo vlastníctve obcí a vyšších územných celkov nadobudnutých podľa osobitných predpisov, pričom problém náhrady za nútené obmedzenie vlastníckych práv vlastníkov pozemkov pod stavbami priamo nerieši, avšak v ust. § 4 tohto zákona odkazuje na úpravu v ustanoveniach § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka.

Je nesporné, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku - parcely registra „E“ evidovanej na katastrálnej mape A. O.. Č.. XXX o výmere 13 905 m², druh pozemku: orná pôda, zapísaný na L. Č.. XXX, evidovaná Okresným úradom Veľký Krtíš - katastrálny odbor, okres Z. C., obec Š., katastrálne územie Š. (ďalej aj „pozemok“). Časť tohto pozemku prekrýva parcela „. C. A. O.. Č.. XXX/XX, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria a zaberá z nej plochu o výmere 1 720 m², ktorá nemá založený list vlastníctva a predstavuje stavbu - cestu vedúcu do obce Š., ktorá je vo vlastníctve žalovaného. Cez pozemok žalobcu vedie cesta, ktorá je vo vlastníctve žalovaného, a teda znemožňuje mu užívať plochu o výmere 1 720 m² pozemku žalobcu.

Z ust. § 4 ods. 1 citovaného zákona vyplýva, že v konkrétnom prípade zo zákona bolo zriadené v prospech vlastníka stavby právo zodpovedajúce vecnému bremenu vo verejnom záujme (dňom účinnosti Zákona č. 66/2009 Z. z.). Ani z citovaných ustanovení § 151n až § 151p OZ výslovne nevyplýva, či vecné bremená sa zriaďujú za odplatu.

Na základe uvedených skutkových okolností a listinných dôkazov žalovaný preukázal súdu, že v predmetnej veci koná, stav ktorý podľa názoru súdu nevyklučuje kompenzáciu za zriadené vecné právo v jeho prospech napriek tomu, že žalobca je povinný strpieť výkon zákonného vecného bremena až do vykonania predmetných pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území (4 ods. 2 Zákona č. 66/2009 Z. z.).

Zákon č. 66/2009 Z. z. žiadnym spôsobom neupravuje stav do doby, než je vlastníkovi pozemku pridelený náhradný pozemok, resp. než sa usporiadajú vlastnícke vzťahy k pozemku pod stavbou v konaní o pozemkových úpravách. Aj keď vlastník pozemku pod stavbou je povinný strpieť výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu do vykonania pozemkových úprav (§ 4 ods. 2 tohto zákona), to neznamená, že by vlastníkovi pozemku do pridelenia náhradného pozemku, resp. do vykonania pozemkových úprav nevzniklo právo na poskytnutie náhrady za vecné bremeno, ktorým je jeho pozemok zaťažený zo zákona. Bolo by v rozpore so zásadou ochrany vlastníckeho práva, ak by vlastníkovi pozemku neprislúchala náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno zaťažujúce jeho pozemok. Okresný súd dospel k názoru, že pokiaľ zo znenia zákona explicitne nevyplýva, že má ísť o bezodplatné zriadenie vecného bremena, je možné požadovať finančnú náhradu.

Okrem toho zákon č. 66/2009 Z. z. v § 2 ods. 1 nestanovuje obci, resp. vyššiemu územnému celku žiadnu lehotu, v ktorej obec, resp. územný celok môže vlastníkovi pozemku poskytnúť náhradný pozemok, a ani lehotu, v ktorej musí dôjsť k pozemkovým úpravám v zmysle zák. č. 330/1991 Zb. (§ 2 ods. 2 zák. č. 66/2009 Z. z.). Mohlo by teda dôjsť k tomu, že obec, resp. vyšší územný celok vlastníkovi po dlhú dobu trvajúcu i viac rokov neposkytne náhradný pozemok, prípadne konanie o pozemkových úpravách bude trvať po dlhú dobu. Možno argumentovať i tým, že ak by zákonodarca mienil zákonom č. 66/2009 Z. z. zriadiť v prospech obce, resp. vyššieho územného celku právo zodpovedajúce vecnému bremenu bezúplatne, vyjadril by to *expressis verbis* priamo v tomto zákone. Potom by vlastník pozemku bol nútený

po vopred neurčenú dobu trpieť užívanie pozemku v jeho vlastníctve zo strany obce, resp. vyššieho územného celku z titulu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu bez nároku na akúkoľvek náhradu. To by znamenalo zvýhodnenie postavenia obce, resp. vyššieho územného celku na úkor postavenia vlastníka. V tejto súvislosti súd poukazuje na čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého sú stanovené štyri kumulatívne určené podmienky zásahu do vlastníctva, a to: 1/ aby bol zásah v nevyhnutnej miere, 2/ aby bol vykonaný vo verejnom záujme, 3/ aby bol zásah uskutočnený na základe zákona, 4/ aby bola za zásah vyplatená primeraná náhrada. Nemožno opomenúť ani § 2 ods. 2 OZ, podľa ktorého v občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie. Vzhľadom na uvedené súd má za to, že pri výklade tohto Zákona č. 66/2009 Z.z. nemožno aplikovať iný špeciálny právny predpis. Bolo by v rozpore so zásadou ochrany vlastníckeho práva, ak by žalobcovi ako vlastníkovi pozemku nepatrila náhrada za zákonom zriadené vecné bremeno zaťažujúceho jeho pozemok. Okrem už uvedeného podľa názoru súdu nie je vylúčený ani nárok na poskytnutie opakovanej primeranej finančnej náhrady za vecné bremeno, ktorým je pozemok v jeho vlastníctve zaťažený zo zákona. Súd odkazuje aj na rozhodovacie prax súdov v obdobných veciach.

Po nadobudnutí právoplatnosti medzitýmneho rozsudku súd pokračoval v prejednávaní danej veci o zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom. Následne rozhodol konečným rozsudkom vo veci, ako aj o trovách celého tohto konania.

Právny zástupca žalobcu na zdôvodnenie výšky žalovanej sumy uviedol, že v zmysle § 4 ods. 1 Zákona č. 66/2009 Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo na pozemku žalobcu zriadené zákonné vecné bremeno v prospech žalovaného. Zriadením zákonného vecného bremena v prospech žalovaného zároveň došlo k obmedzeniu vlastníckeho práva žalobcu, pričom do dnešného dňa neobdržal žiadnu náhradu. Po tom, čo sa žalobca dozvedel o zriadení zákonného vecného bremena k pozemku, kontaktoval žalovaného so žiadosťou o vyriešenie tejto situácie. Žalovaný mu v odpovedi zo dňa 22. 03. 2011 odpísal, že mu bude poskytnutá primeraná náhrada v rámci pozemkových úprav. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že žalovaný sa ani len nezmenil o prípadnej peňažnej náhrade do vykonania spomínaných pozemkových úprav. Taktiež neuviedol, kedy by sa mali pozemkové úpravy začať a kedy by mali byť ukončené. Poukázal na § 128 ods. 2 OZ, čl. 20 ods. 4 Ústavy SR, ďalej na Zákon č. 66/2009 Z. z., ktorý podľa názoru žalobcu nehovorí nič o tom, či zriadenie zákonného vecného bremena má byť za náhradu alebo bez náhrady, avšak z citovaných ustanovení Ústavy SR a Občianskeho zákonníka nepochybne vyplýva, že obmedzenie vlastníckeho práva v zmysle vylúčenia vlastníka z výkonu niektorej zložky vlastníckeho práva za súčasného nerešpektovania ďalšieho predpokladu, t. j. za primeranú náhradu, je neprípustné a ústavne nekonformné. Vzhľadom na to žalobca je toho názoru, že má právo na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva, čomu nasvedčuje aj rozhodovacia prax súdov (napr. rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6Co/154/2012, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 8C/98/2009 - odkázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v konaní 6Co/154/2012, rozsudok Krajského súdu Trnava č.k. 10Co/134/2012, rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 5C/21/2013, rozsudok Krajského súdu Bratislava č.k. 9Co/5/2013).

Okrem uvedeného žalobca k otázke, či má byť poskytnutá jednorazová náhrada alebo náhrada spočívajúca v opakovaných platbách, poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 237/09, v ktorom uviedol: „Ústavný súd sa už v minulosti vyjadril aj k nútenému obmedzeniu vlastníckych práv, keď uviedol, že „primeraná náhrada“ za vyvlastnenie môže byť vyššia ako „primeraná náhrada“ za obmedzenie vlastníckych práv. Na rozdiel od vyvlastnenia, kde môže dôjsť k jednorazovému vyplateniu náhrady, pri nútenom obmedzení možno uvažovať o opakovaných platbách „primeranej náhrady“ počas trvania núteného obmedzenia.“ S otázkou odplatnosti zákonného vecného bremena sa žalobca obrátil aj na verejnú ochrankyňu práv, ktorá mu listom zo dňa 10. 10. 2013 potvrdila jeho názor, keď uviedla, že toto právo je vo svojom princípe právom odplátnym a súdy túto odplatu priznávajú.

Hodnotu požadovanej náhrady žalobca podložil znaleckým posudkom č. 9/2015 zo dňa 22. 01. 2015, ktorý vypracoval J. T. Z. O.. Tento vyčíslil výšku ročného nájmu (užívania) pozemku na sumu 498,80 Eur, nájomné ktoré by inak žalovaný platil za užívanie tej časti pozemku žalobcu, po ktorej vedie cesta, ktorá je vo vlastníctve žalovaného. Z tejto sumy žalobca vychádzal pri vyčíslení žalovanej sumy za trojročné nájomné (užívanie) pozemku v celkovej výške 1496,40 Eur, a to za obdobie 3 rokov spätne odo dňa doručenia tejto žaloby na súd, teda od 10. 03. 2012 do 10. 03. 2015.

Aj napriek predošlej komunikácii so žalovaným žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval žalovaného na zaplatenie žalovanej sumy v lehote 7 dní odo dňa doručenia výzvy. Napriek tomu, že žalovaný výzvu prevzal dňa 04. 02. 2015, v poskytnutej lehote však žiadnu náhradu nezaplatil ani nekontaktoval žalobcu. Zároveň si uplatnil aj zákonné úroky z omeškania od 12. 02. 2015 do zaplatenia z dôvodu pasívneho postoja žalovaného (ust. § 563 OZ).

Žalovaný sa podaním zo dňa 11. 06. 2015 písomne vyjadril k žalobe. Okrem iného uviedol, že nadobudnutím účinnosti zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo v prospech žalovaného zákonné vecné bremeno (§ 4 ods. 1 Zákona č. 66/2009 Z. z.), ktoré spočíva v povinnosti žalobcu strieť na pozemku výkon práva držby a užívania pozemku (na časti pozemku je postavená cesta) vrátane práva uskutočniť stavbu alebo zmenu stavby. Žalovaný poukázal na § 3d Zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého vo vlastníctve samosprávnych krajov (žalovaného) sú cesty II. a III. triedy vrátane ich prejazdnych úsekov cez obce, ktoré na obce a vyššie územné celky prešli delimitáciou z majetku štátu ku dňu 01. 01. 2004. Usporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom pod stavbami (cestami) vo vlastníctve samosprávnych krajov, ktoré na nich prešli podľa osobitných predpisov z majetku štátu, upravuje Zákon č. 66/2009 Z. z. Ďalej žalovaný odkázal na § 4 ods. 1, 2, § 3 ods. 1 citovaného zákona. Vychádzajúc z týchto ustanovení pre uplatnenie jednotlivých možností vysporiadania pozemkov vzniklo v prospech žalovaného k časti pozemku žalobcu pod cestou žalovaného právo zodpovedajúce vecnému bremenu dňom 01. 07. 2009 priamo zo zákona, vo verejnom záujme (t. j. na zabezpečenie činnosti a potrieb samosprávy), a to na dobu určitú - t. j. do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území.

Pôvodne žalovaný uviedol (do rozhodnutia medzitémného rozsudku), že nie je možné hovoriť o odplatnom alebo bezodplatnom zriadení vecného bremena, nakoľko k vzniku vecného bremena došlo zo zákona. Aj keď Zákon č. 66/2009 Z. z. neuvádza, že vecné bremena vzniknuté podľa § 4 ods. 1 vznikajú za náhradu, je potrebné v tejto súvislosti vychádzať z článku 11 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, ktorá sa uvádza ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej republiky Ústavným zákonom č. 23/1991 Zb. Finančná náhrada za zriadenie vecného bremena je nepochybne majetkovým právom vyplývajúcim z vecného bremena. Predmetné vecné bremeno vzniká in rem (k veci) a vzťahuje sa na každého vlastníka zaťaženého pozemku bez ohľadu na spôsob zmeny vlastníctva. Takáto finančná náhrada za vznik vecného bremena je nepochybne jednorazová a nemá teda charakter opakujúceho sa plnenia. Tento nárok je iba jeden a má ho len ten vlastník zaťaženého pozemku, ktorý túto nehnuteľnosť vlastnil v čase vzniku vecného bremena, teda k účinnosti Zákona č. 66/2009 Z. z., tzn. ku dňu 01. 07. 2009, pričom tento nárok stratil prevodom vlastníctva dotknutých pozemkov na iný subjekt.

Podľa žalobcu je zrejmé, že dňom účinnosti Zákona č. 66/2009 Z. z. vzniklo na pozemku žalobcu pod cestou vo vlastníctve žalovaného zákonné vecné bremeno vo verejnom záujme, avšak vzhľadom na to, že Zákon č. 66/2009 Z. z. nijako nerieši problematiku náhrady za obmedzenie užívania pozemku vo verejnom záujme, resp. (bez)odplatnosť za zriadenie zákonného vecného bremena vo verejnom záujme, je možné vychádzať aj z extenzívneho výkladu zákonov o energetike (napr. § 11 zákona č. 251/2012 Z. z.), podľa ktorých má vlastník obmedzený pri obvyklom užívaní nehnuteľností nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania jeho nehnuteľnosti vo verejnom záujme.

Na základe uvedených skutkových okolností žalovaný preukazuje súdu, že v predmetnej veci koná, a preto je žalovaný toho názoru, že až do vykonania predmetných pozemkových úprav je žalobca povinný strieť výkon zákonného vecného bremena (§ 4 ods. 2 Zákona č. 66/2009 Z. z.).

Na základe vykonaného dokazovania okresný súd konštatuje, že žalobcom nie je spochybňované právo žalovaného užívať predmetný pozemok na základe práva vecného bremena zriadeného Zákom č. 66/2009 Z. z., a to na dobu vopred neurčiteľnú (podľa názoru súdu), t. j. až do vykonania pozemkových úprav v príslušnom katastrálnom území, avšak nie bez akejkoľvek náhrady. Tomuto nasvedčuje vopred opísaný skutkový stav vo veci, z ktorého jednoznačne vyplýva, že cez pozemok žalobcu vedie cesta, ktorá je vo vlastníctve žalovaného, a preto mu neumožňuje užívať plochu o výmere 1 720 m² jeho pozemku. Na druhej strane medzi účastníkmi konania bolo sporné, či za obmedzenie vlastníckeho práva žalobcu v danom prípade tomuto patrí alebo nepatrí finančná náhrada voči žalovanému za dobu od 10. 03. 2012 do 10. 03. 2015. Žalobca má za to, že mu prináleží nárok na poskytnutie opakovanej

primeranej finančnej náhrady za vecné bremeno za dobu od 10. 03. 2012 do 10. 03. 2015, ktorým je zo zákona zaťažený pozemok v jeho vlastníctve voči žalovanému. Žalovaný pôvodne uviedol, že žalobca je povinný od času zákonom zriadeného vecného bremena až do vykonania pozemkových úprav trpieť obmedzenie vlastníctva bez akejkoľvek náhrady. Ďalej žalovaný poukázal na skutočnosť, že náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva vo forme peňazí môže byť len jednorazová. Na poslednom pojednávaní zástupca za žalovaného uviedol, že závery znaleckého posudku v konkrétnej veci nespochybňujú výšku ani spôsob výpočtu žalovanej sumy, ktorá je predmetom súdneho konania.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že za užívanie pozemku vo vlastníctve žalobcu pod cestou nebola vyplatená zo strany žalovaného žiadna finančná náhrada žalobcovi.

Dotknutá právna úprava (Zákon č. 66/2009 Z. z.) nestanovuje, že vlastnícke právo sa zriadením vecného bremena obmedzuje bezodplatne, iba otázku odplaty výslovne nerieši.

V priebehu súdneho konania zástupca žalovaného uviedol, že nárok za takéto obmedzenie vlastníckeho práva je jednorazový, pričom žalobca sa dožaduje opakovaného plnenia. Na poslednom pojednávaní zástupca za žalovaného uviedol, že závery znaleckého posudku v konkrétnej veci nespochybňujú výšku ani spôsob výpočtu žalovanej sumy, ktorá je predmetom súdneho konania. Pokiaľ súd uzná uplatnený nárok navrhovateľa žiadal o určenie dlhšej lehoty na plnenie v lehote do 60 dní s poukazom na § 160 ods. 1 O.s.p., keďže u žalovaného ide z hľadiska časového o dlhší administratívny proces. Právny zástupca za žalobcu súhlasil s touto žiadosťou.

Hodnotu požadovanej náhrady žalobca podložil znaleckým posudkom č. 9/2015 zo dňa 22. 01. 2015, ktorý vypracoval znalec T. Z. O.. Tento vyčíslil výšku ročného nájmu (užívania) pozemku na sumu 498,80 Eur, z ktorej žalobca vychádzal pri vyčíslení žalovanej sumy za trojročné nájomné (užívanie) pozemku v celkovej výške 1496,40 Eur, a podľa ktorého náhrada zodpovedajúca zákonnému vecnému bremenu za 1 rok je vo výške 498,80 Eur (t.j. výška náhrady objektívne zodpovedá hodnote ročného nájmu za obdobie pozemky v danom mieste a čase). Vzhľadom k tomu, že náhrada za nútené obmedzenie vlastníckeho práva je majetkovým právom a premlčuje sa v trojročnej lehote, žalobca požaduje sumu v celkovej výške 1 496,40 Eur, a to za obdobie 3 rokov späťne odo dňa doručenia tejto žaloby na súd, teda od 10. 03. 2012 do 10. 03. 2015. Žalobca sa pokúsil o mimosúdne vyriešenie veci so žalovaným, avšak neúspešne. Zástupca žalovaného dodatočne uviedol, že nemá námietky čo do výšky žalovanej sumy, ani čo do spôsobu jej výpočtu. Na základe takto zisteného stavu okresný súd dospel k záveru, že pri takomto nútenom obmedzení možno uvažovať o opakovaných platbách „primeranej náhrady“ počas trvania núteného obmedzenia. Ide o náhradu za odňatie možnosti užívať a brať úžitky z predmetného pozemku. Jednorazová náhrada by nijakým spôsobom nemotivovala oprávneného z vecného bremena riešiť vzniknutú situáciu tak, ako to zákon predpokladá. Preto okresný súd má za to, že žalobcovi prináleží nielen žalovaná suma, ale aj požadovaný zákonný úrok z omeškania (v zmysle § 517 ods. 2 O.z. v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.). Okamih omeškania súd stanovil na deň 12. 02. 2015. Napriek tomu, že žalovaná strana prevzala výzvu právneho zástupcu žalobcu dňa 04. 02. 2015, ani v poskytnutej lehote do 7 dní požadovanú finančnú náhradu nezaplatil. Potom žalovaný účastník sa dostal do omeškania s plnením peňažného dluhu nasledujúceho dňa po uplynutí tejto lehoty, t. j. od 12. 02. 2015. Preto súd vyhovel žalobe a rozhodol konečným rozsudkom tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 496,40 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1 496,40 Eur od 12. 02. 2015 do zaplatenia, a to v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP, podľa ktorého žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, patrí právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal. V takom prípade súd žalobcovi ako úspešnému účastníkovi priznal právo na ich plnú náhradu voči žalovanému. Žalobca cestou právneho zástupcu má právo na náhradu trov konania, a to titulom zaplateného súdneho poplatku vo výške 89,50 Eur, ďalších trov konania vo výške 40,00 Eur (trovy dôkazu za vypracovaný znalecký posudok č. 9/2015 - nevyhnutný pre ustálenie výšky žalovanej sumy), ako aj trovy konania titulom trov jeho právneho zastúpenia vo výške 884,22 Eur (vyčíslené podľa zákona č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov), teda celkom trovy konania vo výške 1 013,72 Eur. Trovy právneho zastúpenia žalobcu predstavujú 8 úkonov právnej služby po 71,37 Eur (prevzatie a príprava vrátane prvej porady, výzva na zaplatenie z 03. 02. 2015, žalobný návrh, písomné vyjadrenie zo dňa 14. 08. 2015 k vyjadreniu žalovaného, účasť na pojednávaníach v dňoch 10. 09. 2015, 22. 09. 2015, 17. 12. 2015, porada s klientom dňa 16. 12. 2015 za každú skončenú hodinu - pripojené potvrdenie o uskutočnení porady s klientom), 1 úkon právnej služby v rozsahu jednej polovice základnej sadzby

tarifnej odmeny vo výške 35,69 Eur (porada s klientom dňa 11. 09. 2015 kratšia ako jedna hodina - pripojené potvrdenie o uskutočnení porady s klientom), ďalej režijný paušál 9 x po 8,39 Eur a 20 % DPH v sume 88,57 Eur. Ďalej trovy právneho zastúpenia pozostávajú aj z náhrady za stratu času vo výške 83,88 Eur v zmysle § 17 Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. (cesta vykonaná 10. 09. 2015 - ZV-BB-ZV, t. j. dvakrát po 13,98 = 27,96 Eur, cesta vykonaná 22. 09. 2015 - ZV-BB-ZV, t. j. dvakrát po 13,98 = 27,96 Eur, cesta vykonaná dňa 17. 12. 2015 - ZV-BB-ZV, t. j. dvakrát po 13,98 Eur = 27,96 Eur). Zároveň prináleží zástupcovi žalobcu aj náhrada cestovného vo výške 29,61 Eur v zmysle citovanej vyhlášky (podrobný výpočet sa nachádza v písomnom vyčíslení týchto trov zo dňa 18. 12. 2015), a to za vykonanú cestu dňa 10. 09. 2015 (42 km) vo výške 9,87 Eur, za vykonanú cestu dňa 22. 09. 2015 (42 km) vo výške 9,90 Eur a za vykonanú cestu dňa 17. 12. 2015 (42 km) vo výške 9,84 Eur. Potom uvedené trovy právneho zastúpenia žalobcu je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu podľa § 149 ods. 1 OSP. Preto súd rozhodol tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania titulom zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 89,50 Eur, ďalších trov konania vo výške 40,00 Eur a trovy konania titulom trov jeho právneho zastúpenia vo výške 884,22 Eur, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Martiny Mészáros Bariakovej, advokátky, so sídlom Bystrický rad 453/77, 960 01 Zvolen, Ú. Z. Z. E. K., Q.. A., O. J., Č.. Ú.E.: XXXXXXXXXXX/XXXX, Z.:XXXXXX, a to všetko v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa § 11 ods. 1, veta prvá a posledná zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, poplatok sa vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe nesprávneho rozhodnutia súdu. O vrátení poplatku rozhodne i bez návrhu súd, ktorý bezdôvodne zaplatený poplatok prevzal.

Orgány uvedené v § 3, ktoré sú zapojené do centrálného systému evidencie poplatkov, zašlú bez zbytočného odkladu odpis právoplatného rozhodnutia o vrátení poplatku alebo preplatku prevádzkovateľovi systému, ktorý poplatok alebo preplatok vráti najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného rozhodnutia o vrátení poplatku alebo preplatku; ak orgán štátnej správy súdov alebo orgán prokuratúry nevydal rozhodnutie, zašle písomné upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti podľa osobitného zákona a prevádzkovateľ systému vráti poplatok najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomného upovedomenia (§ 11 ods. 6 písm. b/ Zákona č. 71/1992 Zb.).

Vzhľadom na to, že navrhovateľ bol vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku v nesprávnej sume 98,50, pričom správna výška súdneho poplatku je 89,50 Eur, súd v zmysle vyššie citovaných ustanovení vrátil navrhovateľovi preplatok na súdnom poplatku sumu 9,-- Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od jeho písomného doručenia, vo vyhotovení dvojmo, na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho robí, akej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedenie rozhodnutia proti ktorému smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa napadnuté rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha a musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ak ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, ak účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, ak súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy, ak konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ak súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ak doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú

tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), ak rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak si povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z.